

ПОЛОЖЕННЯ

про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти
Комунального закладу «Роганський ліцей Роганської селищної ради Харківського району
Харківської області»

I. Загальні положення

Дане Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти (далі – Положення) в **Комунальному закладі «Роганський ліцей Роганської селищної ради Харківського району Харківської області»** (далі – заклад освіти) розроблено на виконання вимог частини третьої статті 41 Закону України «Про освіту», відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту»; розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»; наказу Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 року № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти», Статуту закладу освіти, інших нормативних документів та затверджено педагогічною радою гімназії (протокол № 1 від 04.01.2021 р).

У процесі розроблення Положення враховувалися Абетка для директора. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти., 2-ге видання, 2021 року, Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 30.11.2020 року № 1480 «Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти».

Терміни та їх визначення, що вживаються в Положенні:

Автономія — право суб'єкта освітньої діяльності на самоврядування, яке полягає в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності, що провадиться в порядку та межах, визначених законом.

Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

Вимога — це норми, правила, яким хто-, що-небудь повинні підлягати.

Дитиноцентризм — це особистісно орієнтована модель навчання та виховання, що передбачає максимальне наближення навчання і виховання конкретної дитини до її сутності, здібностей і життєвих планів, забезпечення морально-психологічного комфорту, відмови від орієнтації освітнього процесу на середнього школяра.

Індикатор — показник, що відображає хід процесу або стан об'єкту спостереження, його якісні або кількісні характеристики у формі, зручній для сприйняття людиною. Інформаційна система — організаційно-технічна система, в якій реалізується технологія обробки інформації з використанням технічних і програмних засобів.

Інструмент – засіб, спосіб для досягнення чогось.

Критерій — це підстава для оцінки, визначення або класифікації чогось; мірило.

Механізм – комплексний процес, спосіб організації.

Моніторинг якості освіти – система послідовних і систематичних заходів, що здійснюються з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти в

країні, на окремих територіях, у закладах освіти (інших суб'єктах освітньої діяльності), встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, а також оцінювання ступеня, напряду і причин відхилень від цілей.

Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти, несвоєчасні записи в класних журналах результатів оцінювання.

Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої діяльності чи організації освітнього процесу.

Освітнє середовище закладу освіти — сукупність умов, що створюється в закладі освіти для навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти і праці педагогічних працівників.

Освітні ресурси — засоби навчання, що використовуються або розробляються самостійно педагогічними працівниками на електронних, паперових та інших носіях.

Положення – локально-правовий акт, що визначає основні правила організації, описує мету, структуру, взаємні обов'язки групи людей чи організацій, які об'єдналися для досягнення спільної мети.

Правило – вимога для виконання якихось умов всіма учасниками якої-небудь дії.

Процедура – офіційно встановлений чи узвичаєний порядок здійснення, виконання або оформлення чого-небудь.

Самооцінювання – процедура вивчення, оцінювання освітніх і управлінських процесів, що проводиться у закладі освіти з метою визначення ефективності функціонування внутрішньої системи та подальшого планування розвитку закладу.

Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

Стратегія – довгостроковий, послідовний, конструктивний, раціональний, підкріплений ідеологією, стійкий до невизначеності умов середовища план, який супроводжується постійним аналізом та моніторингом в процесі його реалізації та спрямований з певною метою на досягнення успіху в кінцевому результаті.

Фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі.

Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

Якість освіти (результатів навчання) розглядається у нерозривній єдності з якістю освітньої діяльності (організації освітнього процесу). Складники освітнього процесу – освітнє середовище, педагогічна діяльність, система оцінювання учнів, управлінська діяльність – безпосередньо впливають на якість результатів навчання учнів.

На якість освітньої діяльності, а отже, і на якість освіти, впливають також особливості закладу освіти: тип, умови діяльності, фінансування, місцезнаходження, контингент учнів тощо.

Для того, щоб забезпечити якість освіти та освітньої діяльності у закладі освіти, необхідно системно впливати на всі компоненти і чинники, тобто розбудувати внутрішню систему забезпечення якості освіти, яка має ґрунтуватися на засадах академічної доброчесності.

II. Структура Положення про внутрішню систему:

- 1) Мета і завдання розбудови внутрішньої системи та принципи, на яких вона ґрунтується.
- 2) Напрями, правила, критерії та індикатори самооцінювання освітніх та управлінських процесів.
- 3) Процедури та інструментарій самооцінювання, його періодичність.
- 4) Методи та джерела збору інформації.

Головною метою Положення є визначення загальної структури системи забезпечення якості освіти в закладі, розроблення процедур вивчення та оцінювання якості, а також супровід їх функціонування для підготовки випускників, які можуть володіти ключовими компетентностями і є конкурентоспроможними при вступі до закладів вищої освіти, відповідальних, вихованих на основних життєвих цінностей.

Основні **принципи** внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в закладі:

- 1) **Дитиноцентризм.** Головним суб'єктом, на якого спрямована освітня діяльність школи, є дитина.
- 2) **Забезпечення рівного доступу до освіти.** Усі діти мають рівний доступ до освіти, незалежно від економічного статусу та матеріального забезпечення родини, рівня навчальних можливостей, фізичного та психічного розвитку, гендерних відмінностей тощо.
- 3) **Автономія закладу освіти,** яка передбачає самостійність у виборі форм і методів навчання, визначенні стратегії та напрямів розвитку закладу освіти, розроблення власних освітніх програм, системи оцінювання тощо.
- 4) **Цілісність системи управління якістю.** Усі компоненти діяльності закладу освіти взаємопов'язані – це створює взаємозалежність між ними. Наприклад, якість освіти залежить від оптимального добору педагогічних кадрів, мотивуючого освітнього середовища, використання освітніх технологій, спрямованих на оволодіння ключовими компетентностями, сприятливої для творчої роботи психологічної атмосфери. Зниження якості хоча б одного названого компонента знизить загальною якість освіти.
- 5) **Постійне вдосконалення.** Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти – це постійний процес, за допомогою якого відбувається вдосконалення освітньої діяльності, підтримується дієвість закладу, забезпечується відповідність змінам у освітній сфері, створюються нові можливості тощо.
- 6) **Вплив зовнішніх чинників.** Система освітньої діяльності у закладі освіти не є закритою, на неї безпосередньо впливають зовнішні чинники – засновник, місцева громада, освітня політика держави.
- 7) **Гнучкість і адаптивність.** Система освітньої діяльності змінюється під впливом сучасних тенденцій розвитку суспільства, зміни освітньої політики держави.

Внутрішня система розбудовується в закладі освіти для реалізації таких цілей:

- 1) забезпечити рівні умови для навчання і розвитку учнів, незалежно від їхньої статі, релігії, доходів родини, місця проживання тощо;
- 2) надавати якісні освітні послуги та підвищувати довіру до системи оцінювання результатів навчання;
- 3) створити та підтримувати у закладі освіти безпечне освітнє середовище;
- 4) приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо реалізації політики забезпечення якості освіти та освітньої діяльності закладу;
- 5) забезпечити принципи та механізми реалізації академічної доброчесності в закладі освіти;
- 6) створювати умови навчання та праці, які забезпечують партнерство учасників освітнього процесу;
- 7) відстежувати функціонування освітніх та управлінських процесів і вносити необхідні корективи;
- 8) отримувати постійний зворотний зв'язок щодо якості результатів навчання учнів та вчасно реагувати на виявлені проблеми;
- 9) відстежувати результати навчання осіб з особливими освітніми потребами для створення оптимальних умов їхнього навчання та розвитку;

- 10) постійно вдосконалювати якість педагогічної діяльності, системи оцінювання закладу освіти, освітнього середовища;
- 11) підвищити ефективність використання інформаційних, матеріальних та кадрових ресурсів у закладі освіти;
- 12) забезпечити прозорість діяльності закладу освіти, що підвищить довіру учасників освітнього процесу до нього.

Оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності здійснюється відповідно до критеріїв та індикаторів, наведених у додатку до Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 (зі змінами) (**додаток 1**).

Внутрішня система забезпечення якості освітнього середовища та якості освіти в закладі **включає**:

- 1) стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти;
- 2) систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- 3) оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- 4) оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання діяльності педагогічних працівників;
- 5) оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівника;
- 6) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі самостійної роботи здобувачів освіти;
- 7) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління;
- 8) створення в закладі інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування.

III. Виходячи з вищезазначеного, оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти здійснюється за такими напрямками:

Освітнє середовище закладу освіти:

- 1) Забезпечення здорових, безпечних і комфортних умов навчання та праці.
- 2) Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації.
- 3) Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору.

Система оцінювання результатів навчання учнів:

- 1) Наявність системи оцінювання результатів навчання учнів, яка забезпечує справедливе, неупереджене, об'єктивне та доброчесне оцінювання.
- 2) Систематичне відстеження результатів навчання кожного учня та надання йому (за потреби) підтримки в освітньому процесі.
- 3) Спрямованість системи оцінювання результатів навчання учнів на формування в учнів відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання.

Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти:

- 1) Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей учнів.
- 2) Постійне підвищення професійного рівня та педагогічної майстерності педагогічних працівників.
- 3) Налагодження співпраці з учнями, їх батьками, працівниками закладу освіти.
- 4) Організація педагогічної діяльності на засадах академічної доброчесності

Управлінські процеси закладу освіти:

- 1) Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених завдань
- 2) Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм.
- 3) Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників.
- 4) Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою
- 5) Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності.

Для розроблення внутрішньої системи заклад освіти враховує наявні **ресурси** та в разі потреби може залучати додаткові.

Людські ресурси. Розбудова внутрішньої системи — різнопланова, складна та змістовна робота, до якої рекомендовано залучити представників усіх учасників освітнього процесу, а також засновника.

Технічні ресурси. Заклад освіти визначає технічні ресурси, необхідні для функціонування внутрішньої системи: **технічні та програмні засоби**, які можуть використовуватися для проведення опитувань: **засоби фіксації результатів** спостережень, тиражування матеріалів, цифрової обробки результатів тощо; інформаційні та комунікаційні технології.

Середовище для функціонування процесів. Придатним для функціонування внутрішньої системи середовищем може бути поєднання людських і фізичних чинників, як-от: **соціальних** (наприклад, відсутність упереджень, дискримінації, неконфліктність); **психологічних** (наприклад, зменшення стресових станів, запобігання емоційному виснаженню, емоційний комфорт); **фізичних** (наприклад, підтримання температурного режиму, рівня освітлення, вологості, циркуляції повітря, гігієни, рівня шуму).

Ресурси для моніторингів. Заклад освіти має визначити ресурси, потрібні для забезпечення вірогідних і надійних результатів, тобто використовувати надійні методи збору інформації та інструментарій (анкети, форми спостережень, тестові завдання).

Знання. Знання працівників закладу освіти щодо якості освіти та освітньої діяльності, механізмів їх забезпечення та процедур оцінювання також є ресурсом, який потрібно забезпечити у необхідному обсязі. Основою знань можуть бути **внутрішні ресурси** (наприклад, авторські розробки; знання, набуті через досвід; результати поліпшень у процесах, продукції та послугах); **зовнішні ресурси** (наприклад, стандарти; наукова спільнота; конференції; отримання знань від експертів, тренерів тощо).

Для забезпечення функціонування внутрішньої системи необхідно стимулювати працівників освіти до постійного розвитку та набуття нових знань.

Політика забезпечення якості освіти закладу, визначає **засади функціонування** внутрішньої системи і ґрунтується на таких **ціннісних орієнтирах**:

- 1) партнерстві у навчанні та професійній взаємодії;
- 2) недискримінації, запобіганні та протидії булінгу (цькуванню);
- 3) дотриманні академічної доброчесності під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності;
- 4) прозорості та інформаційної відкритості діяльності закладу освіти;
- 5) сприянні безперервному професійному зростанню педагогічних працівників;
- 6) справедливості та об'єктивності оцінювання результатів навчання учнів;
- 7) сприянні учням у реалізації їхніх індивідуальних освітніх траєкторій;
- 8) забезпеченні академічної свободи педагогічних працівників.

Інші компоненти внутрішньої системи функціонують в закладі освіти відповідно до визначених ціннісних орієнтирів та за допомогою певних процедур (таблиця).

Компоненти внутрішньої системи	Приклади процедур, що забезпечують їх функціонування
--------------------------------	--

<p>Система та механізми забезпечення академічної доброчесності (недопущення таких явищ, як плагіат, обман, фальсифікація, списування, несправедливе оцінювання тощо)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Інформування учасників освітнього процесу про принципи академічної доброчесності • Запобігання академічної недоброчесності за допомогою встановлення певних правил в освітньому процесі, реагування на випадки порушення академічної доброчесності Критерії, правила і процедури оцінюванн
<p>Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчання</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Прозорі процедури та правила проведення різних видів оцінювання (формульованого, поточного, тематичного, семестрового, річного, державної підсумкової атестації, що проводяться в закладі освіти відповідно до компетентнісного підходу; • Розроблення критеріїв, процедур та правил оцінювання дітей з особливими освітніми потребами
<p>Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Організація підвищення кваліфікації педагогічних працівників, супервізії (педагогічна підтримка) педагогічних працівників; наставництво у педагогічній інтернатурі, сприяння у проходженні атестації та/ або сертифікації, без дискримінації за ознакою статі, віку, інвалідності тощо
<p>Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Планування діяльності закладу освіти, визначення режиму його роботи, процедури прийняття на роботу та звільнення працівників, забезпечення відкритого доступу до інформації, визначеної законодавством; • Реагування на звернення, випадки булінгу (цькування)
<p>Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Неупереджений добір кадрів, ініціювання перед засновником закладу освіти питань щодо розвитку матеріально-технічної бази, використання інформаційних ресурсів (ресурси бібліотеки, освітні ресурси, що створюються або використовуються педагогічними працівниками, електронні засоби комунікації учасників освітнього процесу)
<p>Створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Розроблення індивідуальних програм розвитку для осіб з особливими освітніми потребами, обладнання ресурсних кімнат, налагодження роботи команди психолого-педагогічного супроводу, моніторинг потреб

	учасників освітнього процесу для адаптації освітнього середовища
--	--

Для вимірювання напрямів та правил самооцінювання компонентів внутрішньої системи розробляються критерії та індикатори (додаток 1).

Для ефективного управління заклад освіти забезпечений такими компонентами інформаційних систем, як сучасна мережа Інтернет; технічне забезпечення (комп'ютерне, мультимедійне обладнання, цифрові засоби: проєктор, фотокамера, проєкційний екран, інтерактивна дошка тощо); ліцензовані програмні продукти, електронні освітні ресурси; єдиний інформаційний простір закладу (можливість спільного використання суб'єктами освіти наявних у системі електронних ресурсів); доступ до наявних освітніх веб-ресурсів (веб-сайти, блоги педагогів, сайт закладу освіти, платформа для дистанційної освіти); інформаційні ресурси навчального призначення (бібліотека, бази даних, інформаційні системи, програмне забезпечення, засоби зв'язку, комп'ютерні та телекомунікаційні мережі, радіо- та телеканали тощо).

Основні **процедури** внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в закладі:

- 1) розроблення освітньої програми;
- 2) самооцінювання проводиться у закладі освіти для того, щоб вивчити та оцінити ефективність функціонування внутрішньої системи з метою поліпшення діяльності закладу освіти;
- 3) підготовка та проведення моніторингових досліджень для визначення тенденцій і динаміки складових освітнього процесу в закладі освіти;
- 4) підготовка та проведення опитувань серед учасників освітнього процесу для визначення якості надання освітніх послуг та виявлення можливих проблем;
- 5) оцінювання результатів діяльності вчителів для стимулювання, мотивації та оцінювання їхньої педагогічної діяльності;
- 6) визначення рівня педагогічної майстерності вчителів;
- 7) спостереження різних аспектів освітнього процесу та освітнього середовища.

Самооцінювання рівня освітньої діяльності ґрунтується на методиці, розробленій і затвердженій Державною службою якості освіти (додаток 1).

IV. Стратегія забезпечення якості освітньої діяльності у закладі освіти направлена на забезпечення:

- 1) відповідності результатів навчання учнів державним стандартам освіти;
- 2) партнерство у навчанні та професійній взаємодії;
- 3) недискримінацію, запобігання та протидію булінгу (цькуванню);
- 4) академічну добросовісність під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності;
- 5) прозорість та інформаційну відкритість діяльності закладу освіти;
- 6) умов для безперервного професійного зростання педагогічних працівників;
- 7) справедливого та об'єктивного оцінювання результатів навчання учнів, а також професійної діяльності педагогічних працівників
- 8) умов для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій учнів (за потребою);
- 9) академічної свободи педагогічних працівників.

Стратегія забезпечення якості освітньої діяльності базується на таких **принципах**: відповідності Державним стандартам загальної середньої освіти; відповідальності за забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності; системності в управлінні якістю на всіх стадіях освітнього процесу; здійснення обґрунтованого моніторингу якості освітнього процесу; готовності суб'єктів освітньої діяльності до ефективних змін; відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності.

Стратегія (політики) та процедури забезпечення якості освіти **передбачають**:

- 1) удосконалення планування освітньої діяльності;
- 2) підвищення якості знань здобувачів освіти;
- 3) посилення кадрового потенціалу закладу та підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- 4) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів освіти;
- 5) розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- 6) забезпечення публічності інформації про діяльність закладу;
- 7) створення системи запобігання та виявлення академічної недоброчесності в діяльності педагогічних працівників та здобувачів освіти.

Основними напрямками політики із забезпечення якості освітньої діяльності в закладі є: функціонування системи формування компетентностей здобувачів освіти; рівень професійної компетентності педагогічних працівників і підвищення їх вмотивованості до якості освітньої діяльності; якість реалізації освітніх програм, удосконалення змісту, форм та методів освітньої діяльності, об'єктивність оцінювання.

Механізм функціонування системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти включає послідовну підготовку та практичну реалізацію **наступних етапів управління**:

- 1) самоаналіз сучасного стану освітньої діяльності та освітнього процесу; визначення сильних сторін і проблем у розвитку; визначення пріоритетних цілей та розробка планів їх реалізації;
- 2) організацію (переформатування/створення організаційної структури для досягнення поставлених цілей; визначення, розподіл та розмежування повноважень із метою координування та взаємодії у процесі виконання завдань);
- 3) контроль (розробка процедур вимірювання та зіставлення отриманих результатів зі стандартами);
- 4) коригування (визначення та реалізація необхідних дій та заходів, націлених на стимулювання процесу досягнення максимальної відповідності стандартам).

Для організації освітнього процесу в закладі освіти мають бути **наявні такі ресурси**, як:

- 1) Державний стандарт загальної середньої освіти; типові освітні програми;
- 2) статут закладу освіти;
- 3) стратегія розвитку закладу освіти;
- 4) план роботи закладу освіти на навчальний рік;
- 5) освітня програма закладу освіти на навчальний рік;
- 6) штатний розпис закладу освіти;
- 7) календарно-тематичне планування вчителів;
- 8) методики та технології організації освітнього процесу;
- 9) методики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами;
- 10) колективний договір, що включає систему матеріального та морального заохочення;
- 11) плани підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- 12) запобігання та протидія булінгу (цькуванню), що передбачає: розроблення та оприлюднення правил поведінки здобувача освіти в закладі; розроблення та оприлюднення плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти; розроблення та оприлюднення порядку подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти; розроблення та оприлюднення порядку реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальності осіб, причетних до булінгу (цькування) тощо.

Самооцінювання може проводитися як окрема самостійна процедура або з використанням інформації, отриманої під час внутрішнього моніторингу освітніх та управлінських процесів у закладі освіти. (додаток 2)

За допомогою внутрішнього моніторингу може вивчатися:

- динаміка результатів навчання учнів та учениць,
- якість педагогічної діяльності,
- стан освітнього середовища,
- відвідування учнями закладу освіти тощо.

Самооцінювання рекомендуємо здійснювати відповідно до таких кроків:

- збір інформації;
- аналіз та узагальнення результатів самооцінювання;
- визначення результатів функціонування системи.

У процесі самооцінювання якості освітньої діяльності у закладі доцільно використовувати такі **методи збору інформації**:

Основні: вивчення документації; спостереження; опитування;

Додаткові: вивчення освітніх ресурсів, які розробляються/використовуються вчителями; вивчення та аналіз учнівських робіт.

Інформація, одержана в ході опитування, спостереження та вивчення документації, узагальнюється. На її основі визначаються тенденції в організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти, досягнення та труднощі у розбудові внутрішньої системи.

Підходи до оцінювання:

Перший підхід полягає у визначенні сильних та слабких сторін закладу освіти. Для цього можна порівняти отримані результати за кожним напрямом із моделлю якісної школи, у якій вимоги до забезпечення якості освітніх та управлінських процесів описані вербально (Додатки до Абетки).

Спосіб аналізу результатів самооцінювання може бути таким:

- позначення процесів, що відповідають вербальному опису, і процесів, що відсутні або не відповідають опису повною мірою, різними кольорами або іншими зручними позначками;
- визначення слабких та сильних сторін роботи закладу освіти на основі порівняння результатів з Моделлю якісної школи;
- проєктування «точок зростання» закладу освіти, яке полягає у моделюванні шляхів перетворення слабких сторін на сильні.

Другий підхід передбачає самооцінювання якості освітньої діяльності та ефективності внутрішньої системи за рівнями. Заклад освіти може використовувати рівні оцінювання, що визначаються під час інституційного аудиту для кожного напрямку освітньої діяльності закладу освіти: перший (високий), другий (достатній), третій (вимагає покращення), четвертий (низький). Рівень якості освітньої діяльності доцільно визначати за правилами (Додатки до Абетки). В разі потреби можна визначати загальний рівень освітньої діяльності закладу освіти.

Для **оцінки показників** якості освітньої діяльності та якості освіти у закладі освіти можуть бути використані такі **підходи**:

- 1) кількісний,
- 2) описовий,
- 3) комбінований

Підсумки моніторингу: підсумки моніторингу узагальнюються та висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах; за результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи; дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях шкільних методичних об'єднань учителів, нарадах при директорові, засіданнях педагогічної ради.

Узагальнення результатів вивчення здійснюється в залежності від мети проведення; комплексне оцінювання, як правило, здійснюється в кінці навчального року. Заклад освіти визначає свій рівень освітньої діяльності за чотирма рівнями якості:

- ♦ високий (76-100%);
- ♦ достатній (51-75%);
- ♦ рівень, що вимагає покращення (26-50%);
- ♦ низький (0-25%).

Результати самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти доцільно розглянути на засіданні педагогічної ради, обговорити з представниками учнівства і батьків.

До розгляду/обговорення можуть залучатися представники засновника закладу освіти, експерти тощо.

Закладом освіти може бути проведено SWOT-аналіз з метою визначення сильних та слабких сторін закладу освіти, можливостей та загроз за кожним напрямом оцінювання.

Можна застосовувати інші методи для аналізу функціонування системи.

Метод угруповань – полягає у систематизуванні досліджених процесів за будь-якими загальними ознаками. Це можуть бути напрями або більш конкретні групи. Наприклад: процес викладання, робота з батьками, матеріально-технічне оснащення, територія, фінансова автономія тощо. Можна розподілити отримані результати на слабкі та сильні сторони або обрати інший підхід.

Ранжування проблем – полягає у тому, що експерти розташовують об'єкти ранжування (наприклад, виявлені проблеми) в порядку зниження їх значущості. Експертами можуть виступати представники педагогічних працівників, батьківської спільноти та учнівського самоврядування. Можна залучити також зовнішніх експертів.

За результатами самооцінювання готуються висновки (які є складовою щорічного звіту про діяльність закладу освіти) і визначаються шляхи вдосконалення освітньої діяльності (які стануть частиною річного плану роботи на наступний навчальний рік).

На підставі такого аналізу визначаються **шляхи вдосконалення у короткостроковій** (на наступний навчальний рік) та **довгостроковій перспективі** (за потреби внести корективи до стратегії розвитку закладу освіти).

Визначені за результатами вивчення внутрішньої системи шляхи вдосконалення стають одним із джерел для розроблення річного плану роботи закладу освіти. У результаті річний план роботи стане робочим функціональним документом, в якому плануються конкретні кроки для виправлення проблемних питань та підвищення якості освітньої діяльності. Можна передбачити два варіанти розгляду результатів самооцінювання в річному плані роботи: перший варіант – виявлені проблемні питання розглядати наскрізно (по всіх розділах); другий варіант – виділити окремий розділ за результатами самооцінювання в річному плані роботи – як план вдосконалення. У плані роботи теж варто виділити критерії та індикатори, за якими буде вивчена і вирішена конкретна проблема.

Відповідальні за проведення самооцінювання є не тільки члени адміністрації закладу освіти, а й представники колективу закладу (внутрішні експерти).

Управлінське рішення приймається на основі аналізу отриманої інформації у вигляді наказу, рішення педагогічної ради, письмового доручення, припису, інструкції, резолюції тощо і спрямовано на вдосконалення якості освіти в закладі освіти

V. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень (частина перша статті 42 Закону України «Про освіту»).

Академічна доброчесність є невід'ємною складовою забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти, а дотримання принципів академічної доброчесності під час освітнього процесу впливає не лише на якість шкільної освіти, а й на формування в учнів таких важливих цінностей, як чесність, довіра, справедливість, взаємоповага, відповідальність.

Реалізація політики академічної доброчесності у закладі освіти:

1. Неухильно дотримуватись принципів академічної доброчесності та власним прикладом демонструвати важливість дотримання норм академічної доброчесності у педагогічній діяльності (посилання на джерела, які використовуються в роботі, справедливе оцінювання навчальних досягнень учнів, підбір завдань, які відповідають віковим можливостям учнів).

2. Інформувати учнів про необхідність дотримання академічної доброчесності. Це має відбуватись наскрізно: під час проведення навчальних занять, у позаурочних заходах, за допомогою наочної інформації (наприклад, наголошувати на дотриманні таких якостей, як старанність, самостійність у навчанні, відповідальність за свої рішення, чесність здобуття оцінок тощо).

3. Інформувати батьків про необхідність дотримання академічної доброчесності (скажімо, придбання дітям збірників готових домашніх завдань, виконання за дітей домашніх завдань, практичних робіт є безпосереднім порушенням принципів академічної доброчесності).

4. Спрямовувати зміст завдань під час проведення навчальних занять на творчу та аналітичну роботу учнів, ставити проблемні питання, на які немає готової відповіді в підручнику чи інших джерелах.

5. Виконання дослідницьких і творчих завдань, проєктів.

6. Не обмежуватись використанням стандартизованих завдань з підручника. Розробляти такі завдання, які спонукають учнів критично мислити.

7. Практикувати в освітньому процесі написання тематичних творчих есе замість рефератів зі скопійованою інформацією з інших джерел.

8. Застосовувати компетентнісний підхід у навчанні. Звести до мінімуму завдання на перевірку знань. Використовувати відкриті питання, щоб перевірити рівень володіння навичками, а не знаннями.

Система і механізми академічної доброчесності окремо розроблені у Положенні про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Комунального закладу «Роганський ліцей Роганської селищної ради Харківського району Харківської області»

VI. Критерії, правила і процедури оцінювання якості освітньої діяльності

КРИТЕРІЇ оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти за напрямом: освітнє середовище, вміщені у таблицю «Додаток до Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти (пункт 6)», наказ Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти», (додаток 1).

Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

Компетентнісна освіта зорієнтована на практичні результати, досвід особистої діяльності, вироблення ставлень, що зумовлює принципові зміни в організації навчання, яке стає спрямованим на розвиток конкретних цінностей і життєво необхідних знань і умінь здобувачів освіти.

Система оцінювання результатів навчання учнів повинна:

- 1) ґрунтуватися на особистісно орієнтованому та компетентнісному підходах;
- 2) враховувати особливості психофізичного розвитку дітей;
- 3) мати у своїй основі чіткі та зрозумілі вимоги до навчальних результатів;

- 4) дозволяти гарантовано досягти і перевищити ці вимоги;
- 5) заохочувати учнів апробувати різні моделі досягнення результату без ризику отримати за це негативну оцінку;
- 6) розвивати в учнів впевненість у своїх здібностях і можливостях;
- 7) використовувати самооцінювання і взаємооцінювання як важливий елемент навчальної діяльності.

Метою навчання є сформовані компетентності. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

До ключових компетентностей належать: спілкування державною мовою; спілкування іноземними мовами; математична компетентність; компетентності в природничих науках і технологіях; інформаційно-цифрова компетентність; уміння вчитися впродовж життя; соціальні та громадянські компетентності; ініціативність та підприємливість; загальнокультурна грамотність; екологічна грамотність і здорове життя.

Основними **функціями оцінювання** навчальних досягнень здобувачів освіти є:

- 1) контролююча – визначає рівень досягнень кожного здобувача освіти, готовність до засвоєння нового матеріалу;
- 2) навчальна – сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;
- 3) діагностико-коригувальна – з'ясовує причини труднощів, які виникають в учня в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;
- 4) стимулювально-мотиваційна – формує позитивні мотиви навчання;
- 5) виховна – сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю.

При оцінюванні навчальних досягнень здобувачів освіти **враховуються** характеристики відповіді здобувача освіти: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність; якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність; сформованість предметних умінь і навичок; рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо; досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези); самостійність оцінних суджень.

Форми оцінювання, відповідно до законодавства, визначаються такі: усна (індивідуальне, групове та фронтальне опитування); письмова (діагностичні, самостійні та контрольні роботи, тестування); цифрова (тестування в електронному форматі); графічна (робота з діаграмами, графіками, схемами, контурними картами); практична (дослідження, навчальні проекти, роботи з біологічними об'єктами, виготовлення виробів тощо).

Педагогічні працівники самостійно визначають форми оцінювання результатів навчання учнів з певного предмета, орієнтуючись на принципи педагогічної доцільності та враховуючи специфіку навчального предмета і особливості учнів. Методи оцінювання педагогічні працівники закладу освіти добирають самостійно. Це може бути спостереження, бесіда, тестування, аналіз письмових робіт учнів тощо.

Учителі мають систематично інформувати учнів про розроблені критерії оцінювання. Інформація про критерії оцінювання може бути донесена у різних формах: в усній формі, шляхом розміщення на інформаційному стенді у класі, через інтерактивну інтернет-платформу, електронну пошту, інші види комунікації.

Критерії оцінювання в закладі освіти розробляються на основі державних нормативних документів з урахуванням культури оцінювання, сформованої у школі, шляхом їх конкретизації до окремих видів робіт і видів діяльності.

Національна шкала оцінювання передбачає:

- у 1-2 класах виключно вербальне оцінювання,
- у 3-4 класах – оцінювання за чотирма рівнями: високий, достатній, середній, початковий,
- у 5-11 класах – оцінювання за 12-бальною шкалою.

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учні засвоїли знання у формі окремих фактів, елементарних уявлень
	2	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, володіють окремими видами умінь на рівні копіювання зразка виконання певної навчальної дії
	3	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконують елементарні завдання, потребують детального кількаразового їх пояснення
II. Середній	4	Учні відтворюють частину навчального матеріалу у формі понять з допомогою вчителя, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учні відтворюють основний навчальний матеріал з допомогою вчителя, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять
	6	Учні будують відповідь у засвоєній послідовності; виконують дії за зразком у подібній ситуації; самостійно працюють зі значною допомогою вчителя
III. Достатній	7	Учні володіють поняттями, відтворюють їх зміст, уміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	8	Учні вміють розпізнавати об'єкти, які визначаються засвоєними поняттями; під час відповіді можуть відтворити засвоєний зміст в іншій послідовності, не змінюючи логічних зв'язків; володіють вміннями на рівні застосування способу діяльності за аналогією; самостійні роботи виконують з незначною допомогою вчителя; відповідають логічно з окремими неточностями
	9	Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, володіють вміннями виконувати окремі етапи розв'язання проблеми і застосовують їх у співробітництві з учителем (частково-пошукова діяльність)
IV. Високий	10	Учні володіють системою понять у межах, визначених навчальними програмами, встановлюють як внутрішньопонятійні, так і міжпонятійні зв'язки; вміють розпізнавати об'єкти, які охоплюються засвоєними поняттями різного рівня узагальнення; відповідь аргументують новими прикладами
	11	Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, вміють застосовувати способи діяльності за аналогією і в нових ситуаціях
	12	Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійні роботи виконують під опосередкованим керівництвом; виконують творчі завдання

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів основної й старшої школи

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учні розрізняють об'єкти вивчення

	2	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учні відтворюють частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконують елементарні завдання
II. Середній	4	Учні з допомогою вчителя відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учні відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Учні виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учні правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	8	Знання учнів є достатніми. Учні застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності
	9	Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учні мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
	11	Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація.

Поточне оцінювання – це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня в оволодінні змістом предмета, уміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм.

Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів є знання, вміння та навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісне ставлення до навколишньої дійсності.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі вивчення теми. Його основними завдання є встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок.

Формами поточного оцінювання є індивідуальне, групове та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо. В умовах упровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів.

Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи вчителя на уроці.

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу).

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт) та навчальної активності здобувачів освіти.

Перед початком вивчення наступної теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

Бал за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік – на основі семестрових балів.

Учень має право на корегування семестрового балу.

У закладі освіти оцінюється не лише результат роботи, але й процес навчання, індивідуальний поступ кожного учня. Учителю забезпечує мотивуючу роль оцінювання: має позитивно оцінювати навіть скромні досягнення учнів, якщо вони є результатом їх справжніх зусиль.

Упроваджуючи компетентнісний підхід оцінювання навчальних досягнень, вчитель оцінює: вміння розв'язувати проблеми і приймати рішення; уміння, які визначають здатність працювати в команді; рівень розуміння, а не відтворення інформації; уміння слухати, розв'язувати конфлікти, вирішувати дискусійні питання і проблеми; уміння застосовувати знання в реальних життєвих ситуаціях.

Основним індикатором вимірювання результатів освітньої діяльності учнів є їхні навчальні досягнення. Система оцінювання навчальних досягнень учнів постійного перебуває в системі внутрішніх моніторингових досліджень з боку адміністрації закладу освіти.

Основною метою такого моніторингу є виявлення об'єктивного та раціонального підходу до оцінювання навчальних досягнень учнів з боку вчителя, простеження системності в оцінюванні учнів, динаміки їх навчальних досягнень. Для моніторингу системи оцінювання навчальних досягнень учнів у гімназії використовуються такі основні джерела:

- 1) результати моніторингів навчальних досягнень учнів (зовнішніх або внутрішніх) у вигляді стандартизованих тестів або інших форм завдань, розроблених учителем або членами адміністрації (у ході підготовки моніторингу допускається використання завдань міжнародних моніторингів PISA, TIMSS тощо);
- 2) результати державної підсумкової атестації у 4, 9, 11 класах;
- 3) річне та семестрове оцінювання учнів у класному журналі.

Можливі **способи** отримання інформації за результатами моніторингових досліджень, що стосуються системи оцінювання навчальних досягнень учнів:

- 1) порівняльний аналіз між результатами державної підсумкової атестації та підсумковим оцінюванням учителя з предмету;
- 2) аналіз балів учнів за підсумками семестрового і річного оцінювання;
- 3) порівняльний аналіз навчальних досягнень новоприбулих учнів із рівнем навчальних досягнень у попередніх закладах освіти;
- 4) порівняльний аналіз балів навчальних досягнень учнів з окремих предметів;
- 5) порівняльний аналіз підсумкового оцінювання з результатами попередніх навчальних років (за три роки) тощо.

Результати моніторингових досліджень **узагальнюються** у формі таблиць, діаграм, гістограм та висновків.

Поряд із 12-бальною в закладі освіти застосовується **формувальне оцінювання**, яке націлене на визначення індивідуальних досягнень кожного учня; не передбачене порівняння досягнень різних учнів; широко використовує описове оцінювання; застосовує зрозумілі критерії оцінювання, за якими оцінюють учня, він стає свідомим учасником

процесу оцінювання і навчання; забезпечує зворотний зв'язок – отримання інформації про те, чого учні навчилися, а також про те, як учитель реалізував поставлені навчальні цілі; визначає вектор навчання: виконавши завдання, учні дізнаються про те, якого рівня вони наразі досягли і в якому напрямку їм потрібно рухатися далі.

У **формульованому оцінюванні переважає** оцінювання описове, яке спрямовується на індивідуальний прогрес учня. Зміст критеріїв формульованого оцінювання вчитель виробляє спільно з учнями до кожної окремої ситуації. Учні закладу освіти можуть залучатися до самооцінювання та взаємооцінювання за визначеними попередньо критеріями.

Щоб система оцінювання сприймалась учнями як об'єктивна і справедлива, треба зробити наступне:

- 1) на основі критеріїв, розроблених МОН, вчителі можуть розробляти критерії оцінювання для виконання обов'язкових видів роботи;
- 2) розроблення критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів при використанні інших, крім класно-урочної, форм організації освітнього процесу та форм роботи з учнями: дистанційного, змішаного, кооперативного (групового) навчання;
- 3) обов'язкове оприлюднення критеріїв оцінювання;
- 4) спільне з учнями розроблення критеріїв;
- 5) впровадження самооцінювання і взаємооцінювання учнів;
- 6) отримання постійного зворотного зв'язку від учнів у процесі оцінювання;
- 7) використання учнівського портфоліо як способу оцінювання результатів навчання учнів;
- 8) впровадження формульованого оцінювання.

КРИТЕРІЇ оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти за напрямом: система оцінювання здобувачів освіти, вміщені у таблиці «Додаток до Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти (пункт б)», наказ Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти», (додаток 1).

Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників закладу визначаються на основі положень наказу Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти». Індикатори оцінювання та методи збору інформації для критеріїв оцінювання визначаються відповідно до Додатку 1. Критерії, індикатори оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти «Рекомендацій до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти» (Бобровський М. В., Горбачов С. І., Заплотинська О. О.). Для учителів початкових класів критерії розроблено на основі наказу Державної служби якості освіти України від 01.03.2019 № 01-11/9 «Про затвердження Методики експертного оцінювання професійних компетентностей учасників сертифікації». Із врахуванням особливостей функціонування та рівня сформованості професійних компетентностей педагогічних працівників закладу освіти.

Оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників закладу освіти передбачає використання методів анкетування, спостереження, інтерв'ю, аналізу документації для збирання інформації і здійснюється членами адміністрації закладу відповідно до розподілу посадових обов'язків з можливим залученням голів методичних об'єднань та внутрішніх експертів із числа педагогічних працівників.

Спостереження за діяльністю педагогічних працівників проводиться впродовж навчального року, включаючи, зокрема, спостереження під час відвідування навчальних

занять, на перервах між начальними заняттями, а також огляд класної кімнати, спостереження за організацією взаємодії з учасниками освітнього процесу, в тому числі і з батьками.

Оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників закладу освіти здійснюється після завершення навчального року до початку наступного навчального року та доводиться педагогічним працівникам індивідуально шляхом надсилання електронного листа на електронну адресу учителя.

Критерії та показники оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників середньої та старшої ланки закладу освіти:

Критерій 1. Здатність ефективно планувати свою діяльність, використовувати сучасні освітні підходи до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

Показники:

- 1) Педагогічний працівник планує свою діяльність, аналізує її результативність.
- 2) Педагогічний працівник застосовує освітні технології, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти.
- 3) Педагогічний працівник надає дітям рівні можливості участі у різних формах взаємодії, зокрема організовує співпрацю учнів у парах, мікрогрупах, групах.
- 4) Педагогічний працівник забезпечує баланс між активним, пасивним та інтерактивним навчанням.
- 5) Педагогічний працівник бере участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти (за потреби).
- 6) Педагогічний працівник використовує інформаційно-комунікаційні технології, створює та/або використовує освітні ресурси (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, веб-сайти, блоги тощо) в ході планування та реалізації освітньої діяльності.
- 7) Педагогічний працівник сприяє формуванню суспільних цінностей у здобувачів освіти (формує в учнів повагу до гідності, прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина; нетерпимість до приниження честі та гідності людини, фізичного або психологічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками ; розвиває - патріотизм, повагу до державної мови і державних символів України, шанобливе ставлення до національних, історичних, культурних цінностей, традицій і надбань Українського народу; забезпечує позитивне ставлення до індивідуальних відмінностей учнів, цінує, враховує особливості та захищає права кожного з них) у процесі їх навчання, виховання та розвитку.
- 8) Педагогічний працівник застосовує різноманітні форми оцінювання роботи учнів та проводить аналіз результативності їхньої навчальної діяльності

Критерій 2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників.

Показники:

- 1) Педагогічний працівник забезпечує власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації, у тому числі щодо методики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. (стосується курсів підвищення кваліфікації).
- 2) Педагогічний працівник здійснює інноваційну освітню діяльність, бере участь у освітніх проектах, залучається до роботи як освітній експерт.
- 3) Педагогічний працівник бере участь у семінарах, тренінгах, майстеркласах, науково-практичних конференціях, вебінарах, роботі творчих груп із професійних питань.
- 4) Педагогічний працівник транслює свої педагогічні напрацювання через участь у конкурсах педагогічної майстерності, освітніх виставках тощо.

Критерій 3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти, створення сприятливих умов для здобуття освіти.

Показники:

- 1) Педагогічний працівник діє на засадах педагогіки партнерства.
- 2) Педагогічний працівник співпрацює з батьками здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечує постійний зворотній зв'язок.
- 3) Педагогічний працівник практикує педагогічне наставництво, взаємонавчання та інші форми професійної співпраці.
- 4) Педагогічний працівник створює комфортне освітнє середовище з дотриманням вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни.
- 5) Педагогічний працівник забезпечує емоційну і психологічну комфортність освітнього середовища для учнів.

Критерій 4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності.

Показники:

- 1) Педагогічний працівник під час провадження педагогічної (творчої) діяльності дотримуються академічної доброчесності.
- 2) Педагогічний працівник сприяє дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти.

Критерій 5. Результативність освітнього процесу.

Показники:

- 1) Педагогічний працівник забезпечує рівень навчальних досягнень учнів, що відповідає вимогам відповідного державного стандарту (результативність річного оцінювання, участі учнів в ДПА (ЗНО)).
- 2) Педагогічний працівник забезпечує високий рівень підготовки здобувачів освіти до участі у Всеукраїнських предметних олімпіадах різних рівнів;
- 3) Педагогічний працівник забезпечує високий рівень підготовки здобувачів освіти до участі у конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт в рамках Малої академії наук тощо.
- 4) Педагогічний працівник забезпечує високий рівень підготовки здобувачів освіти до участі у турнірах, конкурсах, змаганнях, виставках тощо різних рівнів та різного спрямування.

Критерії та показники оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників початкової ланки закладу освіти:

Критерій 1. Здатність планувати і реалізовувати освітній процес на основі особистісно орієнтованого і компетентнісного підходів.

Показники:

- 1) Педагогічний працівник планує освітній процес із урахуванням вимог Державного стандарту початкової освіти та освітньої програми.
- 2) Педагогічний працівник використовує педагогічні технології в освітньому процесі на основі особистісно орієнтованого і компетентнісного підходів.
- 3) Педагогічний працівник надає дітям рівні можливості участі у різних формах взаємодії, зокрема організовує співпрацю учнів у парах, мікрогрупах, групах.
- 4) Педагогічний працівник організовує роботу учнів із урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей (у тому числі дітей з особливими освітніми потребами), добираючи доцільні методи, прийоми, засоби навчання.
- 5) Педагогічний працівник забезпечує баланс між активним, пасивним та інтерактивним навчанням.
- 6) Педагогічний працівник демонструє позитивні навички вербальної та невербальної комунікації з учнями.
- 7) Педагогічний працівник застосовує різноманітні форми оцінювання роботи учнів та проводить аналіз результативності їхньої навчальної діяльності

Критерій 2. Здатність здійснювати процес навчання, виховання і розвитку учнів, основою якого є повага до прав людини, патріотизм, демократичні та інші загальнолюдські цінності.

Показники:

- 1) Педагогічний працівник формує в учнів повагу до гідності, прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина; нетерпимість до приниження честі та гідності людини, фізичного або психологічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками.
- 2) Педагогічний працівник розвиває в учнів патріотизм, повагу до державної мови і державних символів України, шанобливе ставлення до національних, історичних, культурних цінностей, традицій і надбань українського народу.
- 3) Педагогічний працівник забезпечує позитивне ставлення до індивідуальних відмінностей учнів, цінує, враховує особливості та захищає права кожного з них.

Критерій 3. Здатність створювати безпечне та психологічно комфортне освітнє середовище, орієнтоване на розвиток дітей та мотивацію їх до навчання.

Показники:

- 1) Педагогічний працівник створює комфортне освітнє середовище з дотриманням вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни.
- 2) Педагогічний працівник мотивує учнів до вибору виду діяльності та активного навчання, організовуючи освітні осередки, у тому числі для їхньої індивідуальної роботи.
- 3) Педагогічний працівник використовує в освітньому середовищі навчальні матеріали відповідно до інтересів і потреб дітей.
- 4) Педагогічний працівник забезпечує емоційну і психологічну комфортність освітнього середовища для учнів.

Критерій 4. Здатність налагоджувати і підтримувати партнерські стосунки з родинами учнів задля розвитку здібностей та можливостей кожної дитини.

Показники:

- 1) Педагогічний працівник співпрацює з родинами учнів, використовуючи різні форми комунікації щодо успіхів у навчанні та розвитку їх дітей, зокрема для розроблення і реалізації індивідуальної освітньої траєкторії.
- 2) Педагогічний працівник долучає батьків до організації освітнього процесу та проводить спільно з ними заходи для дітей.

Критерій 5. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності.

Показники:

- 1) Педагогічний працівник під час провадження педагогічної (творчої) діяльності дотримуються академічної доброчесності.
- 2) Педагогічний працівник сприяє дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти.

Критерій 6. Здатність до постійного професійного розвитку, самооцінювання та рефлексії.

Показники:

- 1) Педагогічний працівник аналізує сильні і слабкі сторони своєї професійної діяльності, формує і розвиває власну інформатичну компетентність та визначає шляхи подальшого саморозвитку.
- 2) Педагогічний працівник здійснює оцінювання своєї роботи на підставі інформації із різних джерел (результати оцінювання учнів, зворотний зв'язок від колег, керівництва, учнів, їхніх батьків) та враховує його результати для професійного і особистісного зростання.
- 3) Педагогічний працівник бере участь у семінарах, тренінгах, майстеркласах, науково-практичних конференціях, вебінарах, роботі творчих груп із професійних питань.
- 4) Педагогічний працівник постійно співпрацює з іншими вчителями для підвищення своєї власної та їхньої професійної компетентності.

Критерій 7. Результативність освітнього процесу.

Показники:

- 1) Педагогічний працівник забезпечує рівень навчальних досягнень учнів, що відповідає вимогам державного стандарту (результативність річного оцінювання, участі учнів у ДПА);
- 2) Педагогічний працівник забезпечує високий рівень підготовки здобувачів освіти до участі у малих предметних олімпіадах;
- 3) Педагогічний працівник забезпечує високий рівень підготовки здобувачів освіти до участі у турнірах, конкурсах, змаганнях, виставках тощо різних рівнів та різного спрямування.

Процедура оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника включає в себе **атестацію та сертифікацію**.

За результатами **атестації** визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання. Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України.

Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством.

Положення про атестацію педагогічних працівників затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти.

Один із принципів організації атестації – здійснення комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж усього періоду від попередньої атестації. Необхідною умовою об'єктивної атестації є всебічний аналіз освітнього процесу у закладі, вивчення думки учителя, який атестується тощо.

Кваліфікаційні категорії			
Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
I. Професійний рівень діяльності вчителя			
1. Знання теоретичних і практичних основ предмета	Відповідає загальним вимогам, що висуваються до вчителя. Має глибокі знання зі свого предмета	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя першої кваліфікаційної категорії. Має глибокі та різнобічні знання зі свого предмета й суміжних дисциплін	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя вищої кваліфікаційної категорії. Має глибокі знання зі свого предмета і суміжних дисциплін, які значно перевищують обсяг програми
2. Знання сучасних досягнень у методиці	Слідкує за спеціальною і методичною літературою; працює за готовими методиками й програмами навчання; використовує прогресивні ідеї минулого і сучасності; уміє самостійно розробляти методику викладання	Володіє методиками аналізу навчально-методичної роботи з предмета; варіює готові, розроблені іншими методики й програми; використовує програми й методики, спрямовані на розвиток особистості, інтелекту вносить у них (у разі потреби) корективи	Володіє методами науково-дослідницької, експериментальної роботи, використовує в роботі власні оригінальні програми й методики

3. Уміння аналізувати свою діяльність	Бачить свої недоліки, прогалини і прорахунки в роботі, але при цьому не завжди здатний встановити причини їхньої появи. Здатний до змін на основі самоаналізу, однак покращення мають нерегулярний характер і поширюються лише на окремі ділянки роботи	Виправляє допущені помилки і посилює позитивні моменти у своїй роботі, знаходить ефективні рішення. Усвідомлює необхідність систематичної роботи над собою і активно використовує ті види діяльності, які сприяють формуванню потрібних якостей	Прагне і вміє бачити свою діяльність збоку, об'єктивно й неупереджено оцінює та аналізує її. Свідомо намічає програму самовдосконалення, її мету, завдання, шляхи реалізації
4. Знання нових педагогічних концепцій	Знає сучасні технології навчання й виховання; володіє набором варіативних методик і педагогічних технологій; здійснює їх вибір і застосовує відповідно до інших умов	Уміє демонструвати на практиці високий рівень володіння методиками; творчо використовує технології та методики	Розробляє нові педагогічні технології навчання й виховання, веде роботу з їх апробації, бере участь у дослідницькій, експериментальній діяльності
5. Знання теорії педагогіки й вікової психології учня	Орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання, але рідко застосовує їх у своїй практичній діяльності. Здатний приймати рішення в типових ситуаціях	Вільно орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання й виховання, використовує їх як основу у своїй практичній діяльності. Здатний швидко обрати оптимальне рішення	Користується різними формами психолого-педагогічної діагностики й науковообґрунтованого прогнозування. Здатний передбачити розвиток подій і прийняти рішення в нестандартних ситуаціях

II. Результативність професійної діяльності вчителя

Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Володіння способами індивідуалізації навчання	Враховує у стосунках з учнями індивідуальні особливості їхнього розвитку, здійснює диференційований підхід з урахуванням темпів розвитку, нахилів та інтересів, стану здоров'я. Знає методи діагностики рівня інтелектуального й особистісного розвитку дітей	Уміло користується елементами, засобами діагностики і корекції індивідуальних особливостей учнів під час реалізації диференційованого підходу. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих дітей, працює за індивідуальними планами з обдарованими учнями і учнями, які потребують корекції знань
2. Уміння активізувати пізнавальну діяльність учнів	Створює умови, що формують мотив діяльності. Уміє захопити учнів своїм предметом, керувати колективною роботою, варіювати різноманітні методи й форми роботи. Стійкий інтерес до навчального предмета і висока пізнавальна активність учнів поєднуються з не дуже ґрунтовними	Забезпечує успішне формування системи знань на основі самоуправління процесом учіння. Уміє цікаво подати навчальний матеріал, активізувати учнів, збудивши в них інтерес до особистостей самого предмета; уміло варіює форми і методи навчання. Міцні, ґрунтовні знання учнів поєднуються з високою пізнавальною	Забезпечує залучення кожного школяра до процесу активного учіння. Стимулює внутрішню (мислительну) активність, пошукову діяльність. Уміє ясно й чітко викласти навчальний матеріал; уважний до рівня знань усіх учнів. Інтерес до навчального предмета в учнів поєднується з міцними знаннями і сформованими навичками

	знаннями, з недостатньо сформованими навичками учіння	активністю і сформованими навичками	
3.Рівень навченості учнів	Забезпечує стійкий позитивний результат, ретельно вивчає критерії оцінювання, користується ними на практиці; об'єктивний в оцінюванні знань учнів	Учні демонструють знання теоретичних і практичних основ предмета	Учні реалізують свої інтелектуальні можливості; добре сприймають, засвоюють і відтворюють пройдений навчальний матеріал, здатні включитися в самостійний пізнавальний пошук
III. Комунікативна культура			
Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Комунікативні й організаторські здібності	Прагне до контактів з людьми. Не обмежує коло знайомих; відстоює власну думку; планує свою роботу, проте потенціал його нахилів не вирізняється високою стійкістю	Швидко знаходить друзів, постійно прагне розширити коло своїх знайомих; допомагає близьким, друзям; проявляє ініціативу в спілкуванні; здатний прийняти самостійне рішення в складній ситуації.	Відчуває потребу в комунікативній і організаторській діяльності; швидко орієнтується в складних ситуаціях; невимушено почувається в новому колективі; ініціативний, віддає перевагу самостійним рішенням; відстоює власну думку й домагається її прийняття.
2. Здатність до співпраці з учнями	Володіє відомими в педагогіці прийомами переконливого впливу, але використовує їх без аналізу ситуації	Обговорює й аналізує ситуації разом з учнями і залишає за ними право приймати власні рішення. Уміє сформулювати позицію учня, його реальну соціальну поведінку	Веде постійний пошук нових прийомів переконливого впливу. Виховує толерантність. Уміє обґрунтовано користуватися поєднанням методів навчання й виховання, що дає змогу досягти хороших результатів при оптимальному докладанні розумових, вольових та емоційних зусиль учителя й учнів
3. Готовність до співпраці з колегами	Володіє адаптивним стилем поведінки, педагогічного спілкування; намагається створити навколо себе доброзичливу обстановку співпраці з колегами	Намагається вибрати стосовно кожного з колег такий спосіб поведінки, де найкраще поєднується індивідуальний підхід з утвердженням колективістських принципів моралі	Неухильно дотримується професійної етики спілкування; у будь-якій ситуації координує свої дії з колегами

4. Готовність до співпраці з батьками	Визначає педагогічні завдання з урахуванням особливостей дітей і потреб сім'ї, систематично співпрацює з батьками	Залучає батьків до діяльності, спрямованої на створення умов, сприятливих для розвитку дітей; формує в батьків позитивне ставлення до оволодіння знаннями педагогіки й психології	Налагоджує контакт із сім'єю не тільки тоді, коли потрібна допомога батьків, а постійно, на засадах відвертості, взаєморозуміння, чуйності
5. Педагогічний такт	Володіє педагогічним тактом, а деякі його порушення не позначаються негативно на стосунках з учнями	Стосунки з дітьми будує на довірі, повазі, вимогливості, справедливості	Досконало володіє педагогічною етикою
6. Створення комфортного мікроклімату	Глибоко вірить у можливості кожного учня. Створює сприятливий морально-психологічний клімат для кожної дитини	Наполегливо формує моральні уявлення, поняття учнів, виховує почуття гуманності	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих дітей

Сертифікація педагогічних працівників – це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи.

Сертифікація педагогічного працівника відбувається на добровільних засадах виключно за його ініціативою.

КРИТЕРІЇ оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти за напрямом: педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти, вміщені у таблиці «Додаток до Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти (пункт 6)», наказ Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти», (додаток 1).

Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності закладу освіти

Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти визначаються на основі положень наказу Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти».

Вимога 1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань.

Критерії оцінювання:

- 1) У закладі освіти затверджено стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності.
- 2) У закладі освіти річне планування та відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії його розвитку та з урахуванням освітньої програми.
- 3) У закладі освіти здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти.
- 4) Керівництво закладу освіти планує та здійснює заходи щодо утримання у належному стані будівель, приміщень, обладнання.

Вимога 2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм.

Критерії оцінювання:

- 1) Керівництво закладу освіти сприяє створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їх батьків, педагогічних та інших працівників закладу освіти та взаємну довіру.
- 2) Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах.

Вимога 3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників.

Критерії оцінювання:

- 1) Керівник закладу освіти формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми.
- 2) Керівництво закладу освіти за допомогою системи матеріального та морального заохочення мотивує педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності.
- 3) Керівництво закладу освіти сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників.

Вимога 4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодія закладу освіти з місцевою громадою.

Критерії оцінювання:

- 1) У закладі освіти створюються умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу.
- 2) Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу.
- 3) Керівництво закладу освіти створює умови для розвитку громадського самоврядування.
- 4) Керівництво закладу освіти сприяє виявленню громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу, їх участі в житті місцевої громади.
- 5) Режим роботи закладу освіти та розклад занять враховують вікові особливості здобувачів освіти, відповідають їх освітнім потребам.
- 6) У закладі освіти створюються умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти.

Вимога 5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності.

Критерії оцінювання:

- 1) Заклад освіти впроваджує політику академічної доброчесності.
- 2) Керівництво закладу освіти сприяє формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції.
- 3) Аналіз виконання вищезазначених вимог директором ліцею забезпечується щорічно у рамках щорічного звіту керівника.

Ефективність управлінської діяльності керівника визначається за критеріями:

- 1) саморозвиток та самовдосконалення адміністрації закладу освіти у сфері управлінської діяльності;
- 2) стратегічне планування базується на положеннях концепції розвитку закладу; висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності;
- 3) річне планування формується на стратегічних засадах розвитку закладу;
- 4) здійснення аналізу і оцінки ефективності реалізації планів, проєктів;
- 5) забезпечення професійного розвитку вчителів, методичного супроводу молодих спеціалістів;
- 6) створення повноцінних умов функціонування закладу (охорона праці, безпека життєдіяльності);
- 7) створення умов для реалізації прав та обов'язків учасників освітнього процесу;

- 8) застосування ІКТ-технологій у освітньому процесі;
- 9) забезпечення якості освіти через взаємодію учасників освітнього процесу;
- 10) позитивна оцінка компетентності керівника з боку працівників.

Ділові та особистісні якості керівників визначаються за критеріями: цілеспрямованість та саморозвиток; компетентність; динамічність та самокритичність; прогностичність та аналітичність; креативність, здатність до інноваційного пошуку; управлінська етика.

Аналіз виконання вищезазначених вимог директором закладу освіти забезпечується щорічно у рамках щорічного звіту керівника закладу.

КРИТЕРІЇ оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти за напрямом: управлінські процеси закладу освіти, вміщені у таблиці «Додаток до Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти (пункт б)», наказ Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти», (додаток 1).

VII. Інформаційна система для ефективного управління закладом

Освітня діяльність у закладі освіти неможлива без створення інформаційного простору, використання інформаційних ресурсів та комунікацій між учасниками освітнього процесу. **Шкільна бібліотека** виконує інформаційну, навчальну та методичну функції. Діяльність бібліотеки спрямована на розвиток інформаційної культури учнів. Шкільний бібліотекар виконує функцію консультування з пошуку інформації для педагогічних працівників і учнів. Простір бібліотеки максимально зручний для використання. Він використовується для проектної роботи, проведення інтегрованих уроків, інформаційно-просвітницьких заходів, неформального спілкування тощо.

Шкільна бібліотека як безпосередня частина інформаційного простору має долучитись до виконання вищезазначених завдань.

Основні завдання бібліотеки:

- Інформаційний супровід освітнього процесу. Пошук і підбір для учасників освітнього процесу навчальної, науково-популярної та художньої літератури.
- Формування в учасників освітнього процесу інформаційної компетентності. Шкільний бібліотекар може стати важливим консультантом для учнів і вчителів з пошуку інформації.
- Зберігання інформаційних ресурсів, створених у закладі освіти. У бібліотеці можна створити відділ електронних освітніх ресурсів, створених педагогічними працівниками для користування.
- Створення архіву відео- й аудіоматеріалів про заходи, проведені в закладі освіти, урочисті зібрання, пам'ятні дати. Учасники освітнього процесу будуть мати змогу отримати доступ до учнівських робіт, відео шкільних концертів, фотографій свят, які зберігаються у бібліотеці.

Використання інформаційних ресурсів та інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі дає змогу підвищити продуктивність роботи, раціональними шляхами досягати необхідного результату. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) — це технології, спрямовані на створення, розповсюдження та обробку інформаційних ресурсів.

Комп'ютерна грамотність 42 педагогічного працівника, що володіють ПК на

- високому рівні – 18 осіб,
- достатньому рівні – 24 осіб,
- початковому рівні – 0 особи,
- не володіють зовсім – 0.

Вчителі володіють навичками використання комп'ютерних технологій в освітньому процесі, використовують у своїй роботі інформаційно-комунікаційні технології, які

сприяють оволодінню учнями ключовими компетентностями. Під час проведення навчальних занять використовуються медіаресурси, можливості Інтернет-мережі.

Всі робочі комп'ютери підключено до мережі Інтернет. Функціонує сайт гімназії, на якому матеріал оновлюється один на тиждень, і частіше, залежно від інформації, який відіграє значне місце в управлінні гімназії, на якому оприлюднюється інформація про діяльність закладу освіти.

Інформування закладом освіти учасників освітнього процесу та громади про свою діяльність є критично значущою складовою управлінського процесу. У закладі освіти створено інформаційний простір для забезпечення відкритості його діяльності. Створено та постійно підтримується офіційний вебсайт, який містить всю необхідну інформацію про діяльність закладу освіти. Заклад має власні сторінки у соціальних мережах. Інформація, що розміщується на вебсайті та у соціальних мережах, стосується усіх аспектів діяльності закладу освіти.

VIII. Інклюзивне освітнє середовище, універсальний дизайн та розумне пристосування

Особам з особливими освітніми потребами освіта надається нарівні з іншими особами, у тому числі шляхом створення належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного забезпечення та забезпечення універсального дизайну, розумного пристосування, що враховує індивідуальні потреби таких осіб.

Універсальний дизайн у сфері освіти — дизайн предметів, навколишнього середовища, освітніх програм та послуг, що забезпечує їх максимальну придатність для використання всіма особами без необхідної адаптації чи спеціального дизайну (пункт 28 частини 1 статті 1 Закону України «Про освіту»).

7 принципів універсального дизайну:

1. Принцип рівності та доступності середовища для кожного: дизайн має бути призначений для використання особами з різними фізичними та когнітивними можливостями.

2. Гнучкість у використанні середовища: дизайн пристосовано до потреб і можливостей багатьох осіб (наприклад, різна висота полиць). В організації освітнього процесу — це використання гнучких методів навчання, викладання, пристосування навчального матеріалу, програм до особливостей розвитку дитини.

3. Простота й інтуїтивність використання незалежно від досвіду, освіти користувачів, мовного рівня та віку.

4. Сприйняття інформації, незважаючи на сенсорні можливості користувачів (використання світла, кольору, текстури).

5. Терпимість до помилок користувачів: дизайн зменшує можливі наслідки несподіваних і ненавмисних дій (наприклад, від пошкодження обладнання, коли небезпечні елементи повністю ізолюються від користувача).

6. Не призводить до втоми: дизайн розраховано на незначні фізичні ресурси користувачів.

7. Наявність необхідного розміру і простору при підході, під'їзді, незважаючи на фізичні розміри, стан та мобільність користувача (наприклад, вхід до приміщення школи — один для всіх, але достатньо широкий).

У закладі освіти застосовуються методики та технології роботи з дітьми з особливими освітніми потребами (у разі потреби)

- У разі звернення особи з особливими освітніми потребами або її батьків заклад освіти утворює інклюзивний клас та/або групу в обов'язковому порядку;

- Спеціальний клас та/або група утворюється керівником закладу освіти за погодженням із засновником цього закладу освіти або уповноваженим ним органом;
- Заклади освіти створюють умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами відповідно до індивідуальної програми розвитку та з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей;
- Заклад освіти відповідно до законодавства організовує та/або забезпечує надання особам з особливими освітніми потребами психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг, а також допоміжних засобів для навчання (частина 2 статті 20 Закону України «Про освіту»).

Підготовка освітнього процесу для дітей з ООП:

- 1) облаштування освітнього середовища (доступність);
- 2) забезпечення необхідними навчально-методичними і наочно-дидактичними посібниками та допоміжними засобами навчання відповідно до потреб здобувачів освіти;
- 3) вивчення наявних документів дітей з ООП для організації інклюзивного навчання;
- 4) опрацювання нормативно-правових актів;
- 5) введення посади асистента вчителя, практичного психолога, вчителя-дефектолога та інших фахівців (за потреби);
- 6) наявність асистента дитини (за потреби);
- 7) видача необхідних розпорядчих документів (накази);
- 8) облаштування ресурсної кімнати.

Ресурсна кімната — спеціально облаштована кімната, що відповідає вимогам доступності та універсального дизайну, призначена для надання (проведення) індивідуальних та/або групових психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (занять); психологічного розвантаження, соціально-побутового орієнтування, формування навичок самообслуговування.

Забезпечення освітнього процесу:

- 1) проходження педагогічними працівниками підготовки (перепідготовки) для роботи з дітьми з ООП;
- 2) створення команди психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП потребами в закладі загальної середньої освіти;
- 3) складання ІПР (індивідуальної програми розвитку) для дитини з ООП;
- 4) придбання засобів корекції згідно з ІПР;
- 5) складання та затвердження розкладу корекційно-розвиткових занять;
- 6) оформлення та ведення необхідної документації;
- 7) проведення консультацій з батьками щодо особливостей навчання і розвитку дитини;
- 8) проведення консультацій з фахівцями ІРЦ, які проводили комплексну оцінку дитини, з учителями, які навчали дитину в попередні роки або в інших закладах освіти;
- 9) аналіз особливостей психофізичного розвитку учнів з ООП, соціальних умов розвитку;
- 10) виявлення разом з учнями і практичним психологом труднощів і проблем, які вони відчувають при сприйнятті навчального матеріалу;
- 11) зосередження уваги на сильних сторонах учня під час проведення навчальних занять;
- 12) підтримка позитивної мотивації навчання.

У процесі роботи в класі, де є діти з ООП, можна використовувати весь відомий спектр освітніх технологій і методик, якщо вони приносять позитивний результат. Проте насамперед потрібно звернути увагу на відповідні технології:

1. Особистісно орієнтоване навчання. Навчальні заняття, побудовані на особистісно орієнтованій взаємодії, дають змогу здійснити індивідуальний підхід, стимулюють пізнавальну активність, навчають дітей з ООП визначати шляхи здобуття ґрунтовних знань, умінь і навичок.

2. Індивідуальна освітня траєкторія. Очевидно, що дитина з особливими освітніми потребами не завжди може сприймати навчальний матеріал синхронізовано з однокласниками. Тому для дітей з ООП варто розробляти індивідуальні освітні траєкторії з навчальних предметів і курсів, за допомогою яких можна визначити індивідуальну швидкість засвоєння навчального матеріалу, необхідний рівень засвоєння.

3. Формувальне оцінювання. У роботі з дітьми з ООП важливим є індивідуальний освітній прогрес учня. Тому використання формувального оцінювання, яке спрямоване не на фіксацію результату, а оцінює процес навчання, буде дуже доречним.

4. Кооперативне навчання. Групові форми роботи дозволяють учням з ООП інтегруватись до учнівського колективу, відчувати допомогу та підтримку однокласників.

5. SMART-технології для дітей з особливими освітніми потребами. Це інтерактивний програмний навчальний комплекс, що сприяє активізації пізнавальної, творчої та активної діяльності дітей під час навчальних занять. Перевагами SMART-технологій в інклюзивній освіті є те, що вони здатні розвинути творчі здібності дітей з ООП, професійні знання, навички комунікації, грамотність у сфері ІКТ; сформувані критичне мислення; удосконалити вміння ефективної співпраці та взаєморозуміння, лідерство, розвиток кар'єри.

Також можна використовувати специфічні освітні технології, спрямовані насамперед на адаптацію дітей з ООП. Подібних технологій існує чимало. Наведемо деякі з них:

1. Піскова терапія. Метод піскової психотерапії найефективніше справляється із вимогами до створення безпечного комунікативного середовища. Спілкування у безпечних умовах характеризується зниженням напруги і тривоги, що дозволяє досягти більш стійких навичок психосоціальної адаптації.

2. Арт-терапія. Допомогає діагностувати психологічний стан дитини, дає можливість розкрити освітні нахили.

3. Ігрова терапія. Навчальна гра — це процес спільного з дитиною переживання і осмислення будь-якої життєвої ситуації, що подана в ігровій формі. Головне значення гри полягає в тому, що завдяки особливим

ІХ. Заключні положення

Учасники освітнього процесу мають знати вимоги Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності Комунального закладу «Роганський ліцей Роганської селищної ради Харківського району Харківської області» .

Заклад освіти забезпечує публічний доступ до тексту Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності Комунального закладу «Роганський ліцей Роганської селищної ради Харківського району Харківської області» через власний офіційний сайт.

Прийняття принципів і норм Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності Комунального закладу «Роганський ліцей Роганської селищної ради Харківського району Харківської області» засвідчується підписами членів педагогічного колективу, які забезпечують ознайомлення з ним усіх здобувачів освіти в обов'язковому порядку.

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності Комунального закладу «Роганський ліцей Роганської селищної ради Харківського району Харківської області» схвалюється педагогічною радою, затверджується та вводиться в дію наказом директора.

Зміни та доповнення до Положення внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності Комунального закладу «Роганський ліцей Роганської селищної ради Харківського району Харківської області» можуть бути внесені рішенням педагогічної ради за поданням будь-якого члена шкільної спільноти.

Х. Додатки

Додаток 1

до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності

Додаток 1 до Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти (пункт б) (в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 493 від 30.04.2021)

КРИТЕРІЇ ТА ІНДИКАТОРИ оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти (у сфері загальної середньої освіти)

Напрямок оцінювання	Вимога/правило організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти	Критерії оцінювання	Індикатори оцінювання	Методи збору інформації
1. Освітнє середовище закладу освіти	1.1. Забезпечення здорових, безпечних і комфортних умов навчання та праці	1.1.1. Приміщення і територія закладу освіти є безпечними та комфортними для навчання та праці	1.1.1.1. Облаштування території закладу та розташування приміщень є безпечними	1.1.1.1. Спостереження, опитування
			1.1.1.2. У закладі освіти забезпечується комфортний повітряно-тепловий режим, освітлення, прибирання приміщень, облаштування та утримання туалетів, дотримання питного режиму	1.1.1.2. Спостереження, опитування
			1.1.1.3. У закладі освіти забезпечується оптимальне використання приміщень і комплектування класів (з урахуванням кількості учнів, їх особливих освітніх потреб, площі приміщень)	1.1.1.3. Вивчення документації, спостереження, опитування
			1.1.1.4. У закладі освіти є робочі (персональні робочі) місця для педагогічних	1.1.1.4. Спостереження, опитування

			працівників та облаштовані місця відпочинку для учасників освітнього процесу	
		1.1.2. Заклад освіти забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми	1.1.2.1. У закладі освіти є приміщення, необхідні для реалізації освітньої програми та забезпечення освітнього процесу	1.1.2.1. Спостереження, вивчення документації, опитування
			1.1.2.2. Частка навчальних кабінетів початкових класів, фізики, хімії, біології, інформатики, майстерень/кабінетів трудового навчання (обслуговуючої праці, технологій), спортивної та актової зал, інших кабінетів, які обладнані засобами навчання відповідно до вимог законодавства та освітньої програми	1.1.2.2. Спостереження, вивчення документації, опитування
		1.1.3. Учні та працівники закладу освіти обізнані з вимогами охорони праці,	1.1.3.1. У закладі освіти проводяться навчання/інструктажі з охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій	1.1.3.1. Вивчення документації, опитування
		безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримуються їх	1.1.3.2. Учасники освітнього процесу дотримуються вимог щодо охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки, прийнятих у закладі освіти	1.1.3.2. Спостереження
		1.1.4. Працівники обізнані з правилами поведінки в разі нещасного випадку з учнями та працівниками закладу освіти чи раптового погіршення їх стану здоров'я та вживають необхідних заходів у таких ситуаціях	1.1.4.1. У закладі освіти проводяться навчання/інструктажі педагогічних працівників з питань надання домедичної допомоги, реагування на випадки травмування або погіршення самопочуття учнів і працівників під час освітнього процесу	1.1.4.1. Вивчення документації, опитування
			1.1.4.2. У разі нещасного випадку педагогічні працівники та керівництво закладу освіти діють у встановленому законодавством порядку	1.1.4.2. Вивчення документації, опитування
		1.1.5. У закладі освіти створюються умови для здорового харчування учнів і працівників	1.1.5.1. Організація харчування в закладі освіти сприяє формуванню культури здорового харчування в учнів і працівників закладу освіти	1.1.5.1. Вивчення документації, спостереження

			1.1.5.2. Частка учасників освітнього процесу, які задоволені умовами харчування	1.1.5.2. Опитування
		1.1.6. У закладі освіти створюються умови для безпечного використання мережі Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті	1.1.6.1. У закладі освіти застосовуються технічні засоби та інші інструменти контролю за безпечним користуванням мережею Інтернет	1.1.6.1. Спостереження, опитування
			1.1.6.2. Учасники освітнього процесу поінформовані закладом освіти щодо безпечного використання мережі Інтернет	1.1.6.2. Опитування
		1.1.7. У закладі освіти застосовуються підходи для адаптації та інтеграції учнів до освітнього процесу, професійної адаптації працівників	1.1.7.1. У закладі освіти налагоджено систему роботи з адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу	1.1.7.1. Опитування
			1.1.7.2. Заклад освіти сприяє адаптації педагогічних працівників до професійної діяльності	1.1.7.2. Опитування
1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм	1.2.1. Заклад освіти планує та реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам	1.2.1.1. У закладі освіти розроблено план заходів із запобігання та протидії булінгу	1.2.1.1. У закладі освіти розроблено план заходів із запобігання та протидії булінгу	1.2.1.1. Вивчення документації, опитування
		1.2.1.2. У закладі освіти реалізуються заходи із запобігання проявам дискримінації	1.2.1.2. У закладі освіти реалізуються заходи із запобігання проявам дискримінації	1.2.1.2. Вивчення документації, опитування
насильства та дискримінації	дискримінації, булінгу в закладі	1.2.1.3. Частка учнів і педагогічних працівників, які вважають освітнє середовище безпечним і психологічно комфортним	1.2.1.3. Частка учнів і педагогічних працівників, які вважають освітнє середовище безпечним і психологічно комфортним	1.2.1.3. Опитування
		1.2.1.4. Керівництво та педагогічні працівники закладу освіти обізнані з ознаками булінгу, іншого насильства та запобігання йому	1.2.1.4. Керівництво та педагогічні працівники закладу освіти обізнані з ознаками булінгу, іншого насильства та запобігання йому	1.2.1.4. Опитування
		1.2.1.5. Заклад освіти співпрацює з представниками правоохоронних органів, іншими фахівцями з питань запобігання та протидії булінгу	1.2.1.5. Заклад освіти співпрацює з представниками правоохоронних органів, іншими фахівцями з питань запобігання та протидії булінгу	1.2.1.5. Опитування та/або вивчення документації
	1.2.2. Правила поведінки учасників освітнього процесу в закладі освіти забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини	1.2.2.1. У закладі освіти оприлюднені правила поведінки, спрямовані на формування позитивної мотивації в поведінці учасників освітнього процесу та реалізацію підходу, заснованого на правах людини	1.2.2.1. У закладі освіти оприлюднені правила поведінки, спрямовані на формування позитивної мотивації в поведінці учасників освітнього процесу та реалізацію підходу, заснованого на правах людини	1.2.2.1. Вивчення документації, опитування

			1.2.2.2. Частина учасників освітнього процесу, ознайомих із правилами поведінки, прийнятими в закладі освіти	1.2.2.2. Опитування
			1.2.2.3. Учасники освітнього процесу дотримуються правил поведінки, прийнятих у закладі освіти	1.2.2.3. Спостереження, опитування
		1.2.3. Керівник та заступники керівника (далі - керівництво) закладу освіти, педагогічні працівники протидіють булінгу, іншому насильству, дотримуються порядку реагування на їх прояви	1.2.3.1. З метою запобігання різним проявам насильства (у закладі освіти, за його межами, у тому числі вдома) здійснюється аналіз причин відсутності учнів на навчальних заняттях і вживаються відповідні заходи	1.2.3.1. Вивчення документації, опитування
			1.2.3.2. Заклад освіти реагує на звернення про випадки булінгу	1.2.3.2. Вивчення документації, опитування
			1.2.3.3. Психологічна служба закладу освіти здійснює системну роботу з виявлення, реагування та запобігання булінгу, іншому насильству (діагностування, індивідуальна робота, тренінгові заняття тощо)	1.2.3.3. Опитування
			1.2.3.4. Частина учасників освітнього процесу, які в разі потреби отримують у закладі освіти психологічну та соціально-педагогічну підтримку	1.2.3.4. Опитування
			1.2.3.5. Заклад освіти у випадку виявлення фактів булінгу та іншого насильства повідомляє відповідні органи та служби у справах дітей, правоохоронні органи	1.2.3.5. Вивчення документації, опитування
1.3. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору	1.3.1. Приміщення та територія закладу освіти облаштовуються з урахуванням принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування	1.3.1.1. У закладі освіти забезпечується безперешкодний доступ до будівель, приміщень закладу освіти	1.3.1.1. Спостереження	
		1.3.1.2. У закладі освіти приміщення (туалети, їдальня, облаштування коридорів, навчальних кабінетів тощо) і територія (доріжки, ігрові та спортивні майданчики тощо) адаптовані до використання всіма учасниками освітнього процесу	1.3.1.2. Спостереження, опитування	
		1.3.1.3. У закладі освіти використовуються ресурсна кімната, дидактичні засоби для осіб з особливими освітніми потребами	1.3.1.3. Спостереження, опитування	

			(у разі наявності учнів з особливими освітніми потребами)	
	1.3.2. У закладі освіти застосовуються методики та технології роботи з особами з особливими освітніми потребами (у разі потреби)	1.3.2.1. У закладі освіти є асистент вчителя, практичний психолог, вчитель-дефектолог, інші фахівці для реалізації інклюзивного навчання	1.3.2.1. Вивчення документації, опитування	
		1.3.2.2. У закладі освіти забезпечується корекційна спрямованість освітнього процесу для осіб з особливими освітніми потребами	1.3.2.2. Спостереження, опитування	
		1.3.2.3. Педагогічні працівники застосовують форми, методи, прийоми роботи з особами з особливими освітніми потребами	1.3.2.3. Спостереження	
		1.3.2.4. У закладі освіти налагоджено співпрацю педагогічних працівників з питань навчання осіб з особливими освітніми потребами (створення команди психолого-педагогічного супроводу, розроблення індивідуальної програми розвитку тощо)	1.3.2.4. Вивчення документації, опитування	
	1.3.3. Заклад освіти взаємодіє з батьками, іншими законними представниками (далі - батьки) осіб з особливими освітніми потребами, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру, залучає їх до необхідної підтримки дітей під час здобуття освіти (у разі наявності таких осіб)	1.3.3.1. У закладі освіти індивідуальні програми розвитку розроблені за участі батьків і створені умови для залучення асистента(ів) дитини в освітній процес	1.3.3.1. Вивчення документації, опитування	
		1.3.3.2. Заклад освіти співпрацює з інклюзивно-ресурсним центром щодо психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами	1.3.3.2. Вивчення документації, опитування	
	1.3.4. Освітнє середовище мотивує учнів до оволодіння ключовими компетентностями та наскрізними вміннями, ведення здорового способу життя	1.3.4.1. У закладі освіти формуються навички здорового способу життя (харчування, гігієна, рухова активність тощо) та екологічно доцільної поведінки учнів	1.3.4.1. Спостереження	
		1.3.4.2. Простір закладу освіти, обладнання, засоби навчання сприяють формуванню в учнів ключових компетентностей та умінь, спільних для всіх компетентностей	1.3.4.2. Спостереження, опитування	

		1.3.5. У закладі освіти створено простір інформаційної взаємодії та соціально-культурної	1.3.5.1. Простір і ресурси бібліотеки/інформаційно-ресурсного центру використовуються для індивідуальної, групової, проектної та іншої роботи в рамках освітнього процесу, різних форм комунікації учасників освітнього процесу	1.3.5.1. Спостереження, опитування
		комунікації учасників освітнього процесу (бібліотека, інформаційно-ресурсний центр тощо)	1.3.5.2. Ресурси бібліотеки/інформаційно-ресурсного центру використовуються для формування інформаційно-комунікаційної компетентності учнів	1.3.5.2. Опитування
2. Система оцінювання результатів навчання учнів	2.1. Наявність системи оцінювання результатів навчання учнів, яка забезпечує справедливе, неупереджене, об'єктивне та добросовісне оцінювання	2.1.1. Учні отримують від педагогічних працівників інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання результатів навчання	2.1.1.1. У закладі оприлюднено критерії, правила та процедури оцінювання результатів навчання учнів	2.1.1.1. Вивчення документації, спостереження, опитування
			2.1.1.2. Частка учнів, які в закладі освіти отримують інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання результатів навчання	2.1.1.2. Опитування
		2.1.2. Система оцінювання результатів навчання учнів у закладі освіти сприяє реалізації компетентнісного підходу до навчання	2.1.2.1. Частка педагогічних працівників, які застосовують систему оцінювання результатів навчання учнів, спрямовану на реалізацію компетентнісного підходу	2.1.2.1. Спостереження
		2.1.3. Учні вважають оцінювання результатів навчання справедливим, неупередженим, об'єктивним, добросовісним	2.1.3.1. Частка учнів, які вважають оцінювання результатів їх навчання в закладі освіти справедливим, неупередженим, об'єктивним, добросовісним	2.1.3.1. Опитування
2.2. Систематичне відстеження результатів навчання кожного учня та надання йому (за потреби) підтримки в освітньому процесі	2.2.1. У закладі освіти здійснюється аналіз результатів навчання учнів	2.2.1.1. У закладі освіти систематично проводяться відстеження результатів навчання учнів	2.2.1.1. Вивчення документації, опитування	
		2.2.1.2. За результатами відстеження здійснюється аналіз результатів навчання учнів, приймаються рішення щодо надання їм підтримки в освітньому процесі	2.2.1.2. Опитування	
	2.2.2. У закладі освіти впроваджується система формульованого оцінювання	2.2.2.1. Педагогічні працівники за допомогою оцінювання відстежують особистісний поступ учнів, формують у них позитивну самооцінку, відзначають досягнення, підтримують бажання навчатися,	2.2.2.1. Спостереження, опитування	

			запобігають побоюванням помилитися		
	2.3. Спрямованість системи оцінювання результатів навчання учнів на формування в учнів відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання	2.3.1. Заклад освіти сприяє формуванню в учнів відповідального ставлення до результатів навчання	2.3.1.1. Педагогічні працівники надають учням необхідну допомогу в навчальній діяльності	2.3.1.1. Опитування	
			2.3.1.2. Частка учнів, які відповідально ставляться до процесу навчання, оволодіння освітньою програмою	2.3.1.2. Опитування, спостереження	
		2.3.2. Заклад освіти забезпечує самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів	2.3.2.1. Педагогічні працівники в системі оцінювання результатів навчання учнів використовують прийоми самооцінювання та взаємооцінювання	2.3.2.1. Спостереження, опитування	
3. Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти	3.1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей учнів	3.1.1. Педагогічні працівники планують свою діяльність, аналізують її результативність	3.1.1.1. Частка педагогічних працівників, які використовують календарно-тематичне планування, що відповідає освітній програмі та річному навчальному плану закладу освіти, і корегують його у разі потреби	3.1.1.1. Спостереження, опитування	
			3.1.2. Педагогічні працівники застосовують освітні технології, спрямовані на формування в учнів ключових компетентностей та умінь, спільних для всіх компетентностей	3.1.2.1. Частка педагогічних працівників, які застосовують освітні технології, спрямовані на оволодіння учнями ключовими компетентностями та умінями, спільними для всіх компетентностей	3.1.2.1. Спостереження
			3.1.3. Педагогічні працівники беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальної освітньої траєкторії учнів (у разі потреби)	3.1.3.1. Педагогічні працівники беруть участь у розробленні індивідуальної освітньої траєкторії учнів (складають завдання, перевіряють роботи, надають консультації, проводять оцінювання результатів навчання учнів тощо) та відстежують їх результативність	3.1.3.1. Опитування, вивчення документації
			3.1.4. Педагогічні працівники створюють та/або використовують освітні ресурси (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, вебсайти, блоги тощо)	3.1.4.1. Частка педагогічних працівників, які створюють та/або використовують власні освітні ресурси, розробляють дидактичні матеріали, мають публікації з професійної тематики та оприлюднені методичні розробки	3.1.4.1. Опитування, спостереження
			3.1.5. Педагогічні працівники сприяють	3.1.5.1. Педагогічні працівники, які	3.1.5.1. Спостереження

	формуванню суспільних цінностей в учнів у процесі їх навчання, виховання та розвитку	використовують зміст навчального предмету (інтегрованого курсу), інтегровані змістові лінії для формування суспільних цінностей	
	3.1.6. Педагогічні працівники використовують інформаційно-комунікаційні (цифрові) технології в освітньому процесі	3.1.6.1. Частка педагогічних працівників, які застосовують інформаційно-комунікаційні (цифрові) технології в освітньому процесі, у тому числі, для організації дистанційного навчання (у разі потреби)	3.1.6.1. Спостереження, Опитування
3.2. Постійне підвищення професійного рівня та педагогічної	3.2.1. Педагогічні працівники забезпечують власний професійний розвиток і підвищення	3.2.1.1. Частка педагогічних працівників закладу освіти, які обирають різні види, форми та напрямки підвищення рівня своєї педагогічної майстерності	3.2.1.1. Вивчення документації, опитування
майстерності педагогічних працівників	кваліфікації, у тому числі щодо методик роботи з особами з особливими освітніми потребами		
	3.2.2. Педагогічні працівники здійснюють інноваційну освітню діяльність, беруть участь в освітніх проєктах, залучаються до роботи як освітні експерти	3.2.2.1. Педагогічні працівники беруть участь в інноваційній роботі (розроблення/адаптація, впровадження освітніх технологій, форм, методів, засобів навчання, експериментальна робота), ініціюють та/або реалізують освітні проєкти	3.2.2.1. Вивчення документації, опитування
		3.2.2.2. Педагогічні працівники здійснюють експертну діяльність в сфері загальної середньої освіти	3.2.2.2. Вивчення документації, опитування
3.3. Налагодження співпраці з учнями, їх батьками, працівниками закладу освіти	3.3.1. Педагогічні працівники діють на засадах педагогіки партнерства	3.3.1.1. Частка учнів, які вважають, що їх думка має значення (вислуховується, враховується) в освітньому процесі	3.3.1.1. Опитування
		3.3.1.2. Частка педагогічних працівників, які використовують форми роботи, спрямовані на формування партнерських взаємин з учнями із застосуванням особистісно орієнтованого підходу	3.3.1.2. Спостереження
	3.3.2. Педагогічні працівники співпрацюють з батьками учнів з питань організації освітнього процесу, забезпечують постійний зворотній зв'язок	3.3.2.1. У закладі освіти налагоджена конструктивна комунікація педагогічних працівників із батьками учнів (у різних формах)	3.3.2.1. Вивчення документації, опитування

		3.3.3. У закладі освіти існує практика педагогічного наставництва, взаємонавчання та інших форм професійної співпраці	3.3.3.1. Педагогічні працівники надають методичну підтримку колегам, обмінюються досвідом (консультації, навчальні семінари, майстер-класи, конференції, взаємовідвідування занять, наставництво, публікації тощо)	3.3.3.1. Вивчення документації, опитування
	3.4. Організація педагогічної діяльності на засадах академічної доброчесності	3.4.1. Педагогічні працівники під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності дотримуються академічної доброчесності	3.4.1.1. Педагогічні працівники діють відповідно до принципів і визначених законом правил академічної доброчесності	3.4.1.1. Спостереження, опитування
		3.4.2. Педагогічні працівники сприяють дотриманню академічної доброчесності учнями	3.4.2.1. Частка педагогічних працівників, які інформують учнів про принципи та визначені законом правила академічної доброчесності	3.4.2.1. Спостереження, опитування
4. Управлінські процеси закладу освіти	4.1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених завдань	4.1.1. У закладі освіти затверджено стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності	4.1.1.1. Стратегія розвитку закладу освіти відповідає особливостям і умовам його діяльності (тип закладу, мова навчання, територія обслуговування, формування контингенту учнів, обсяг і джерела фінансування тощо), передбачає заходи з підвищення якості освітньої діяльності	4.1.1.1. Вивчення документації, опитування
		4.1.2. У закладі освіти річне планування роботи і відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії розвитку закладу освіти	4.1.2.1. Річний план роботи закладу освіти реалізує стратегію його розвитку	4.1.2.1. Вивчення документації, опитування
			4.1.2.2. Учасники освітнього процесу залучаються до розроблення річного плану роботи закладу освіти	4.1.2.2. Опитування
			4.1.2.3. Керівник та органи управління закладу освіти аналізують реалізацію річного плану роботи закладу освіти та у разі потреби корегують його	4.1.2.3. Вивчення документації
			4.1.2.4. Діяльність педагогічної ради закладу освіти спрямовується на реалізацію річного плану роботи і стратегії розвитку закладу освіти	4.1.2.4. Вивчення документації, опитування
4.1.3. У закладі освіти здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії (політики) і	4.1.3.1. Заклад освіти розробляє та оприлюднює документ, що визначає стратегію (політику) і процедури забезпечення якості освіти	4.1.3.1. Вивчення документації, опитування		

		процедур забезпечення якості освіти	4.1.3.2. У закладі освіти здійснюється періодичне самооцінювання якості освітньої діяльності відповідно до розроблених або адаптованих процедур	4.1.3.2. Вивчення документації
			4.1.3.3. Учасники освітнього процесу залучаються до самооцінювання якості освітньої діяльності закладу освіти	4.1.3.3. Вивчення документації, опитування
		4.1.4. У закладі освіти здійснюється планування та реалізація заходів для розвитку закладу освіти, його матеріально-технічної бази	4.1.4.1. Керівник та органи управління закладу освіти відповідно до своїх повноважень вживають заходів для створення належної матеріально-технічної бази закладу освіти	4.1.4.1. Вивчення документації, опитування
4.2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм	4.2.1. Керівник закладу освіти, його заступники сприяють створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію учнів, їх батьків, педагогічних та інших працівників закладу освіти та взаємну довіру	4.2.1.1. Частка учасників освітнього процесу, які задоволені загальним психологічним кліматом у закладі освіти і діями керівника закладу освіти і його заступників щодо формування відносин довіри та конструктивної співпраці між ними	4.2.1.1. Опитування	
		4.2.1.2. У закладі освіти забезпечується доступ учасників освітнього процесу, представників місцевої громади до спілкування із керівником закладу освіти (особистий прийом, звернення, використання сучасних засобів комунікації тощо)	4.2.1.2. Вивчення документації, опитування	
		4.2.1.3. Керівник закладу вчасно розглядає звернення учасників освітнього процесу та вживає відповідних заходів реагування	4.2.1.3. Вивчення документації, опитування	
		4.2.2. Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах	4.2.2.1. Заклад освіти забезпечує змістовне наповнення та вчасне оновлення інформаційних ресурсів закладу (інформаційні стенди, вебсайт закладу освіти/інформація на вебсайті засновника, сторінки у соціальних мережах тощо)	4.2.2.1. Спостереження, опитування
4.3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для	4.3.1. Керівник закладу освіти формує штат закладу, залучаючи	4.3.1.1. У закладі освіти укомплектовано кадровий склад (наявність/відсутність вакансій)	4.3.1.1. Вивчення документації, опитування	

професійного розвитку педагогічних працівників	кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми	4.3.1.2. Частка педагогічних працівників закладу освіти, які працюють за фахом (мають відповідну освіту та/або професійну кваліфікацію)	4.3.1.2. Вивчення документації
	4.3.2. У закладі освіти створено умови, які мотивують педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності	4.3.2.1. Керівник і педагогічна рада закладу освіти відповідно до своїх повноважень застосовують заходи матеріального та морального заохочення до педагогічних працівників	4.3.2.1. Опитування
	4.3.3. У закладі освіти створено умови, які сприяють підвищенню кваліфікації педагогічних працівників	4.3.3.1. Керівник і педагогічна рада закладу освіти створюють умови для постійного підвищення кваліфікації, атестації, сертифікації педагогічних працівників	4.3.3.1. Вивчення документації, опитування
		4.3.3.2. Частка педагогічних працівників, які вважають, що керівник і педагогічна рада закладу освіти сприяють їхньому професійному розвитку	4.3.3.2. Опитування
4.4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою	4.4.1. У закладі освіти створюються умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу	4.4.1.1. Частка учасників освітнього процесу, які вважають, що їхні права в закладі освіти не порушуються	4.4.1.1. Опитування
	4.4.2. Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу	4.4.2.1. Частка учасників освітнього процесу, які вважають, що їхні пропозиції враховуються під час прийняття управлінських рішень	4.4.2.1. Опитування
	4.4.3. У закладі освіти створено умови для розвитку громадського самоврядування	4.4.3.1. Керівник і педагогічна рада закладу освіти сприяють участі органів громадського самоврядування у вирішенні питань щодо діяльності закладу освіти	4.4.3.1. Опитування
	4.4.4. У закладі освіти створено умови для виявлення громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу, їхньої участі в житті місцевої громади	4.4.4.1. Керівник закладу освіти, його заступники, органи управління закладу освіти підтримують освітні та громадські ініціативи учасників освітнього процесу, які спрямовані на сталий розвиток закладу освіти та участь у житті місцевої громади (культурні, спортивні, екологічні проекти, заходи тощо)	4.4.4.1. Вивчення документації, опитування

	4.4.5. Організація освітнього процесу враховує вікові особливості учнів, відповідає їхнім освітнім потребам	4.4.5.1. Режим роботи закладу освіти враховує потреби учасників освітнього процесу, особливості діяльності закладу освіти	4.4.5.1. Вивчення документації, опитування
		4.4.5.2. У розкладі навчальних занять забезпечено розподіл навчального навантаження з урахуванням вікових особливостей учнів	4.4.5.2. Вивчення документації, опитування
		4.4.5.3. Розклад навчальних занять сформований відповідно до освітньої програми та річного навчального плану закладу освіти	4.4.5.3. Вивчення документації, опитування
		4.4.5.4. Частка батьків і учнів, думка яких враховується при визначенні вибіркового (за вибором учнів) навчальних предметів (інтегрованих курсів)	4.4.5.4. Опитування, вивчення документації
		4.4.5.5 У закладі освіти застосовуються різні форми організації освітнього процесу, у тому числі з використанням технологій дистанційного навчання (у разі потреби)	4.4.5.5. Вивчення документації, опитування
		4.4.5.6 Створено та/або використовується електронна освітня платформа для комунікації між суб'єктами дистанційного навчання	4.4.5.6. Спостереження, вивчення документації
		4.4.6. У закладі освіти створюються умови для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії учнів	4.4.6.1. Керівник закладу освіти забезпечує розроблення та затвердження індивідуальних навчальних планів, запроваджує дистанційну (за наявності ресурсів) та індивідуальні форми здобуття освіти (у разі потреби)
4.5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності	4.5.1. Заклад освіти впроваджує політику академічної доброчесності	4.5.1.1. Керівник і педагогічна рада закладу освіти відповідно до своїх повноважень забезпечують дотримання принципів і визначених законом правил академічної доброчесності	4.5.1.1. Вивчення документації, опитування
		4.5.1.2. Частка учнів і педагогічних працівників, які поінформовані щодо дотримання академічної доброчесності	4.5.1.2. Опитування
	4.5.2. Керівник закладу освіти і його заступники сприяють	4.5.2.1. Керівник закладу освіти, його заступники, органи управління закладу	4.5.2.1. Опитування

		формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції	освіти відповідно до своїх повноважень забезпечують проведення освітніх та інформаційних заходів, спрямованих на формування в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції	
--	--	---	--	--

Додаток 2

до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності

Графік

проведення щорічного самооцінювання внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності закладу освіти

№ з/п	Напрями внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти закладу	Навчальний рік				
		2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
1	Освітнє середовище закладу	+	+			
2	Система оцінювання освітньої діяльності учнів	+				+
3	Система педагогічної діяльності	+			+	
4	Система управлінської діяльності	+		+		
		Комплексне	За певними напрямами діяльності	За певними напрямами діяльності	За певними напрямами діяльності	За певними напрямами діяльності